

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

МЕДИЧНА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ: ВИКЛИКИ ТА ІНТЕГРАЦІЯ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

*Матеріали навчально-наукової конференції
з міжнародною участю 30 березня 2023 року*

ПОЛТАВА – 2023

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Громова А.М., Мітюніна Н.І., Ляховська Т.Ю., Талаш В.В., Прилуцька Н.О.</i>	41
ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ «ОРТОДОНТІЇ» <i>Гутовська І.О., Галич Л.Б., Курєдова В.Д., Виженко Е.Е., Ніколішин І.А.</i>	43
ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ І МОЖЛИВОСТІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Гуцаленко О.О., Циганенко І.В., Овчаренко Л.К.</i>	44
ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ ДО РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ <i>Давиденко А.В.</i>	47
БЕЗПЕРЕРВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК КОМПОНЕНТ ЛІКАРСЬКОГО ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ <i>Дельва М.Ю., Дельва І.І., Литвиненко Н.В., Гринь К.В., Пінчук В.А., Кривчун А.М., Силенко Г.Я., Пурденко Т.Й., Таряник К.А., Санік О.В., Самарченко Л.А., Палєнка О.Є., Іващенко С.П.</i>	48
РОЛЬ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТЬОГО ЛІКАРЯ <i>Дельва М.Ю., Литвиненко Н.В., Дельва І.І., Пінчук В.А., Кривчун А.М., Силенко Г.Я., Санік О.В., Таряник К.А., Пурденко Т.Й., Гринь К.В., Самарченко Л.А., Палєнка О.Є., Іващенко С.П., Піддубна О.О., Скорик К.С.</i>	50
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ Й АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ «ЗБУДНИКИ АНАЕРОБНИХ ІНФЕКЦІЙ» МАЙБУТНІМ ПАРАМЕДИКАМ <i>Дере'янко Т.В., Звягольська І.М., Полянська В.П.</i>	52
МЕДИЧНА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ. АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН <i>Дігтяр Н.І., Борзих О.А., Лавренко А.В., Герасименко Н.Д., Бєлан О.В., Авраменко Я.М., Мормоль І.А., Дубровіна О.В., Кайдашев І.П.</i>	54
ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ КЛІНІЧНИХ КЕЙСІВ В УМОВАХ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ОРТОДОНТІЇ <i>Дмитренко М.І., Куліш Н.В., Нестеренко О.М., Лучко О.В.</i>	56
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ВИКЛАДАННЯ ЗДОБУВАЧАМ ПРЕДМЕТА «ОРТОДОНТІЯ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Дмитренко М.І., Лучко О.В., Білоус А.М., Нестеренко О.М.</i>	57
ОЦІНКА ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ МОДЕЛЯМ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК КРИТЕРІЙ ВИБОРУ ДЛЯ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ <i>Должковий С.В., Крижановський О.А., Шейко В.Д.</i>	59
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ <i>Ефєндієва С.М., Гончарова Є.Є., Борисова З.О., Дубровіна О.В.</i>	61
ДИФЕРЕНЦІЙОВАНЕ НАВЧАННЯ – СУЧАСНА ЕФЕКТИВНА НАВЧАЛЬНА ТЕХНОЛОГІЯ <i>Єрошенко Г.А., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Кінаш О.В., Клепець О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С.</i>	63
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ <i>Єрошенко Г.А., Рябушко О.Б., Клепець О.В., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Передерій Н.О., Кінаш О.В., Шевченко К.В., Григоренко А.С.</i>	65
ЦИФРОВИЙ РОЗРИВ У СИСТЕМІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ <i>Ждан В.М., Бабаніна М.Ю., Волченко Г.В., Кур'ян О.А., Кітура Є.М., Ткаченко М.В., Іваницький І.В.</i>	66
РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ <i>Животовська Л. В., Бойко Д. І., Васильєва Г. Ю., Боднар Л. А.</i>	68
АДАПТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ 2 КУРСУ ДО УМОВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ <i>Запорожець Т.М., Коровіна Л.Д., Журавльова А. О.</i>	70
АКТИВНИЙ СПІЛЬНИЙ ПІДХІД ДО НАВИЧОК ВИВЧЕННЯ ВАРІАБЕЛЬНОСТІ СЕРЦЕВОГО РИТМУ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ОСОБЛИВОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНІЗМУ (ІСТОРИКО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ) <i>Зінченко Н.О., Дубініна В.О.</i>	75
ВИХОВНИЙ АСПЕКТ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ <i>Зубченко С.Г., Калаїшніков Д.В., Зубченко Ю.П.</i>	77
ДИСТАНЦІЙНІ КУРСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ <i>Іваницька О.С., Гончаренко Н.І., Іваницький І.О.</i>	78
МЕТОД ГЕЙМІФІКАЦІЇ В СИМУЛЯЦІЙНОМУ НАВЧАННІ ХІРУРГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН <i>Іващенко Д.М., Дудченко М.О., Кравців М.І., Шевчук М.П., Зезекало Є.О., Засць С.М., Прихидько Р.А.</i>	80

**ВИХОВНИЙ АСПЕКТ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ**

Зубченко С.Г., Калашніков Д.В., Зубченко Ю.П.

Полтавський державний медичний університет

Висвітлено значення виховної функції оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти стоматологічного факультету для їх подальшого розвитку й самовдосконалення і вплив викладача навчальної дисципліни на сприйняття ними оцінки.

Ключові слова: оцінювання, оцінка, суб'єктивність, об'єктивність, вплив викладача, виховна функція.

The value of the educational function of evaluating the educational activity of students of higher education of the dental faculty for their further development and self-improvement and the influence of the teacher of the educational discipline on their perception of the evaluation.

Keywords: assessment, assessment, subjectivity, objectivity, influence of the teacher, educational function.

Система оцінювання навчальних досягнень – це складне й багатогранне поняття, яке охоплює різні види оцінювання, функції оцінювання (мотиваційну, інформаційну, соціальну, виховну тощо), шкалу оцінювання, процедури, суб'єктів оцінювання тощо [2].

Сучасне оцінювання полягає в тому, щоб зробити оцінку не мірилом успіхів чи невдач, а показати студенту перспективи навчання, його інтелектуальну спроможність, можливість самостійно впливати на власний рівень досягнень. Оцінка спонукає його до систематизації знань, формування вміння самостійно зробити й осмислити, застосовувати отриману інформацію та розширювати набуті компетенції, що є невід'ємними складовими розвитку майбутнього лікаря [5].

Педагогічний аспект оцінювання здобувачів полягає в розкритті низки найважливіших виховних функцій і шляхів удосконалення методики її застосування в управлінні освітнім процесом, показі шляхів підвищення ефективності педагогічної діяльності [2]. Традиційне педагогічне трактування виділяє облікову й виховну або стимулюючу функції оцінювання, що спонукає студента до активної діяльності. Суттєвим аспектом реалізації облікової функції оцінювання є об'єктивність оцінки, проте виховна функція повною мірою здійснюється лише з обліку суб'єктивних чинників. На думку деяких авторів, дане протиріччя можна подолати у вигляді поділу двох видів оцінювання [5]:

1) оцінювання як виставлення цифрових оціночних балів;

2) оцінювання як спосіб вираження позитивної чи негативної оцінки, заохочення чи покарання.

У першому випадку оцінюванням є об'єктивність оцінки, коли використовуються якісні й кількісні показники роботи здобувача, що виражаються у формі оціночних балів. При цьому є можливість вести облік і порівнювати між собою дуже різні результати.

Нині для вищої об'єктивізації оцінки використовується бальна система з урахуванням рангів і коефіцієнтів. Необхідність використання такої системи оцінювання діяльності студентів пояснюється тим, що в багатьох випадках результати освітньої діяльності важко виміряти іншим способом. Бальна система оцінки виявляється у присвоєнні певному процесу і/або результату освітньої діяльності певної кількості балів залежно від його значущості в загальних результатах.

Шкала ECTS, яка рекомендована для вищих навчальних закладів і використовується в Полтавському державному медичному університеті, охоплює сім основних оцінок успішності студентів:

- А – «відмінно»,
- В – «дуже добре»,
- С – «добре»,
- D – «задовільно»,
- Е – «достатньо»,

– дві оцінки F, що стосуються двох різних типів неуспішних студентів.

З огляду на це, шкала ECTS органічно накладається на систематику Блума (Великобританія), який створив таксономію цілей для загальної освіти й відносить основні навички та цілі, яких має досягти студент за час навчання, до таких шести рівнів [3]:

1. Знання – включає в себе знання визначень і термінів та окремих фактів, а також основних методик, класифікацій і категорій, що належать до певної навчальної дисципліни.

2. Розуміння – урахує виклад чи наведення зрозумілих ілюстрацій і прикладів, а також власну інтерпретацію наданої інформації.

3. Втілення – потребує вміння визначити й застосувати одержану інформацію для вирішення практичного завдання.

4. Аналіз – передбачає вміння аналізувати, висловлювати припущення, гіпотези й робити певні висновки на основі аналізу.

5. Синтез – включає здатність до пояснення феномена чи інформації, створення певних класифікацій, відкидання неправильних припущень.

6. Оцінювання – характеризує такий рівень засвоєння й розуміння певної навчальної дисципліни, за якої студент може самостійно критично оцінити публікації або доповіді з даної тематики, а також якість засвоєння цієї дисципліни іншими студентами; передбачає об'єктивну самооцінку тощо.

Рейтингова система оцінювання навчальних досягнень студента стоматологічного профілю сприяє гуманізації навчального процесу, а саме:

- усуває упереджений підхід із боку викладача;
- стимулює мотивацію студента до навчально-пізнавальної діяльності;
- сприяє індивідуалізації навчання і диференційованому підходу до студентів.

Об'єктивність оцінювання при цьому вимагає, щоб оцінка теоретичних знань і практичних навичок здійснювалася у відриві від почуттів, намірів, зусиль і відносин суб'єкта діяльності. Проте всім відомо, що сенс оцінювання полягає насамперед у тому, щоб заохочувати людей. При заохоченні необхідно враховувати різні суб'єктивні характеристики: мотиви, прагнення, плани. У такому разі основною функцією оцінювання стає виховна, стимулююча робота й головна умова її реалізації – справедливість оцінки.

Багато авторів вважають, що виховний вплив оцінки необхідно конкретизувати в кожному випадку окремо, оскільки учасники освітнього процесу сприймають і переживають оцінку по-різному [1; 3].

У методичній літературі виділяють термін «справедливість оцінки», але його зміст недостатньо розкритий. Критерієм справедливості оцінювання є збіг педагогічної оцінки з особистою, пізнавальною оцінкою (самооцінювання студентом). За таких умов виникає психологічний аспект – переживання справедливості оцінки, що відіграє значну роль у процесі формування саморегуляції діяльності здобувача вищої освіти. Переживання несправедливості оцінки викликає негативне ставлення до неї, що в разі повторного випадку може сформувати негативну установку студента щодо офіційної оцінки. Ця негативна установка різко знижує виховний ефект педагогічної оцінки, багато в чому передбачає ставлення до подальших офіційних оцінок і може сформувати негативне ставлення і до викладача, і до дисципліни загалом [4; 5].

Разом із тим, вплив викладача в процесі оцінювання навчальних досягнень студентів значний. Саме науково-педагогічний працівник формує змістову частину оцінки, тобто визначає обсяг знань і навичок, що підлягають оцінюванню [1]. Оскільки формулювання питань, тестових завдань залежить безпосередньо від викладача, різні викладачі через різноманітні фактори (рівень володіння матеріалом, дидактичний досвід, уявлення про стан розвитку науки, рівень теоретичного осмислення предмета, особисті якості) під час створення завдань віддають перевагу різним аспектам.

Оцінити навчальні досягнення так, щоб навіть догана дала поштовх до розвитку, – надзвичайно складна частина виховної функції оцінювання, яка залежить від загального рівня культури й культури спілкування педагога.

Згідно з дослідженнями Т. Гонтара соціальний статус викладача в суспільстві має значний вплив на процес оцінювання навчальних досягнень здобувачів [1]. Автор підкреслює, що саме зміни в суспільстві в цілому, підвищення соціального рівня викладача можуть покращити соціальну роль оцінки в закладі вищої освіти.

Від викладача залежить не тільки чітке формулювання вимог, обґрунтування оцінки, коментування помилок, заохочення до успіхів, а й справедливе ставлення до всіх здобувачів. Переживання справедливості оцінки – один із чинників виникнення позитивної чи негативної установки на вдосконалення діяльності, підвищення якості освіти.

Отже, можна стверджувати, що оцінювання здобувачів освіти залежить від інтересу суб'єкта, що оцінює й оцінюється, безпосередньо пов'язане з процесом і результатами діяльності, впливає на подальший розвиток і самовдосконалення здобувача освіти і має потужний психологічний вплив.

Список використаної літератури

1. Гонтар Т. М. Оцінка знань студентів: соціальні аспекти // Удосконалення змісту й технологій оцінювання якості підготовки майбутніх фахівців відповідно до вимог Європейської асоціації якості освіти: матеріали регіонального науково-практичного семінару / за ред. Г. В. Теращука. – Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2007. – С. 21-23.
2. Моніторинг якості освіти: становлення та розвиток в Україні: рекомендації з освітньої політики / [заг. ред. О. І. Локшиної]. – К.: К. І. С., 2004. – 160 с.
3. Особливості оцінювання знань студентів і методичні вказівки до виконання проекту: [методичні рекомендації] / В. І. Гордецький. – Івано-Франківськ, 2013. – 200 с.
4. Титова Н. М. Оцінювання навчальних досягнень студентів як педагогічна проблема / Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2010. – В. 23. – С. 324-330.
5. Ткаченко Л. П. Підходи до оцінювання знань в умовах застосування інноваційних технологій навчання // Сучасні педагогічні технології підготовки фахівців нового покоління: матеріали IV Міжнародної конференції. – Кривий Ріг, 2006. – С. 207-211.

ДИСТАНЦІЙНІ КУРСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ

Іваницька О.С., Гончаренко Н.І., Іваницький І.О.

Полтавський державний медичний університет

Доводиться нагаляти необхідність розробки й запровадження в навчальний процес дистанційних курсів. Указано, що їх використання має велике значення для інтенсифікації самостійної роботи студентів як необхідної умови підвищення якості їхньої професійної підготовки.

Ключові слова: дистанційна освіта, дистанційний курс, інформаційні технології, інтерактивні методи навчання, самостійна робота студентів.

There is an urgent need to develop and introduce distance courses into the educational process. It is indicated that their use has great importance for the intensification of students' independent work as a necessary condition for improving the quality of their professional training.

Keywords: distance education, distance course, information technology, interactive teaching methods, independent work of students.

У сучасних умовах проблема підвищення якості вищої освіти стоїть як ніколи гостро. Адже вона визначає, наскільки готовими до професійної діяльності виявляться майбутні фахівці, чи здатні вони будуть опанувати інформаційні технології, оволодіти необхідними вміннями й навичками, чи зможуть використовувати свої знання на